

ДОСВІД СЕРТИФІКАЦІЇ СИСТЕМ ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ОБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ ЗА ВИМОГАМИ СТАНДАРТУ ISO 50001

СТРЕЛКОВА Г.Г., к.ф.-м.н., Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», *АГЄЄВА Г.М.*, к.т.н., Національний авіаційний університет, м. Київ.

Для досягнення цілей низьковуглецевої економіки щодо зменшення викидів CO₂ сучасним пріоритетом в авіаційному секторі є розвиток сталих аеропортів. Оскільки за рівнем енергоспоживання сучасні аеропорти дорівнюють до малих міст, досягнення завдань сталого розвитку неможливе без вирішення питань енергетичної ефективності саме аеропортів. Умовами системного впровадження управлінських, організаційних і технічних рішень у сферу виробничих процесів і послуг для зменшення енергоємності авіаційних послуг і підвищення енергоефективності виробничих процесів є створення в аеропортах систем енергетичного менеджменту (СЕМ) [1, 2].

Світова практика свідчить, що для прогнозованого та сталого розвитку аеропортів необхідна побудова СЕМ за вимогами стандарту ISO 50001:2011 «Системи енергетичного менеджменту – вимоги та керівництво щодо застосування». Методологічний інструментарій стандарту дозволяє виявити у функціонуванні аеропортів та експлуатації аеродромів найбільш вагомні аспекти енергоспоживання та зменшити енерговитрати саме за цим напрямом. Близько 20 аеропортів світу вже мають СЕМ, які побудовані за вимогами стандарту та пройшли відповідну сертифікацію (дані на початок 2014 р.). За даними керівництва аеропортів завдяки впровадженню СЕМ була задокументована та підтверджена стійка тенденція щорічного зменшення енергетичних витрат і обсягів викидів CO₂.

За результатами порівняльного аналізу було визначено, що сфери дії сертифікованих СЕМ суттєво відрізняються. У деяких аеропортах СЕМ охоплюють діяльність, пов'язану з прийомом, відправленням, наземним обслуговуванням повітряних суден. В інших пріоритетом є скорочення енерговитрат на утримання аеродрому та аеродромного обладнання, об'єктів наземної інфраструктури для обслуговування пасажирів, екіпажів, багажу, вантажу. Деякі СЕМ охоплюють діяльність неавіаційних об'єктів, що пов'язані з аеропортами (готелі, ресторани, магазини тощо). Вони спрямовані як на підвищення енергоефективності виробничих процесів і послуг, так і на скорочення споживання традиційного палива завдяки використанню екологічно чистих та енергоефективних технологій з поновлюваними й альтернативними джерелами енергії.

В Україні аеропорти, аеродроми і прилеглі території наземних служб, більша частина яких потребує реконструкції та модернізації, мають значний потенціал енергоефективності. Стратегічне планування їх розвитку за пріоритетами сталого аеропорту передбачає застосування інноваційних низьковуглецевих технологій та інтелектуальних платформ на базі ІКТ. За досвідом провідних аеропортів світу ефективно управління енергоспоживанням та системне скорочення енерговитрат для таких складних систем досягається завдяки СЕМ. Зменшення енергоємності послуг, що надаються у аеропортах, сприятиме конкурентоспроможності вітчизняної цивільної авіації на світових ринках авіаперевезень.

Список використаних джерел

1. Energy, transport and environment indicators 2013/ European Commission, Eurostat. - Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013. - 247 p.
2. Методологічні аспекти підвищення енергоефективності функціонування аеропортів у контексті сталого авіації/ Г.Г.Стрелкова, Г.М.Агєєва// Арх-ра та екологія: V Міжнар. наук.-практ. конф., 29-30.10.2013 р.: матеріали. – К.: НАУ, 2013. - Ч.ІІ. - С.119-122.